

Regelbunden tillsyn i Ulvsättraskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Järfälla kommun och besökt Ulvsättraskolan den 27 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: Kunskaper, Normer och värden samt Ledning och kvalitetsarbete. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 11 maj 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna, vilket sker i samband med skolbesöket.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Ulvsättraskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Ulvsättraskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Ulvsättraskolan

Tabell 1: Antal elever på Ulvsättraskolan

Ulvsättraskolan	Antal elever
Förskoleklass	44
Grundskola	246

Källa: Skolans uppgift, hösten 2008

Bedömningar

Ulvstraskolan ligger i Kallhalls skolområde och innefattar förskoleklass och grundskola, årskurserna 1-6. Skolledningen består av rektor och biträdande rektor. Rektorn har det övergripande ansvaret för verksamheten i stort medan biträdande rektor ansvarar för förskoleklass och årskurserna 1-3. Som stöd för skolledningen finns även en ledningsgrupp bestående av representanter för lärarna inom olika verksamhetsområden. Tillsynen av Ulvstraskolan innefattar förskoleklass och årskurs 1-6.

Ulvstraskolan ingår, tillsammans med övriga kommunala skolor i Järfälla, i försöket med timpanelös utbildning i grundskolan.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Målfyllnelse i årskurs 5

	Ulvstraskolan					Riket
	2004	2005	2006	2007	2008	2008
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	11	.

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

I Ulvstraskolan har rektorn påbörjat ett arbete att sammanställa resultaten av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen och årskurser i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5. När det gäller andelen elever som når målen i förhållande till kursplanernas mål visar rektorns sammanställning att 89 procent av eleverna når målen i alla ämnen i årskurs 5.

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 framgår det av skolans kvalitetsredovisning för år 2008 att 81 procent av eleverna når målen i samtliga delprov. Resultaten på ämnesnivå visar för år 2008, enligt kommunens sammanställning, att 90 procent når målen i matematik, 91 procent i svenska och 90 procent i engelska. Jämfört med tidigare år visar resultaten på en viss förbättring i ämnena svenska och engelska, däremot en försämring i matematik jämfört med året innan.

Skolinspektionen bedömer kunskapsresultaten som godtagbara. Dock måste skolan arbeta för att alla elever ska nå målen i alla ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen ska läraren allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling utifrån läroplanens och kursplanernas mål. Läraren ska muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Detta uppdrag omfattar skolans alla ämnen. I Ulvsättraskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas mål i framför allt svenska, matematik och engelska. I övriga ämnen följs elevernas kunskaper inte upp på ett systematiskt sätt i alla årskurser. Skolinspektionens bedömning är att lärarna på Ulvsättraskolan på ett mer systematiskt sätt måste följa upp och synliggöra varje elevs kunskapsresultat i alla ämnen.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I grundskoleförordningen anges att minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas (utvecklingssamtal). Tillsynen av Ulvsättraskolan visar att eleverna går till en närliggande skola för undervisning i språkval och hem- och konsumentkunskap. Detta har resulterat i att samtal om elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling kopplat till dessa ämnen inte förs vid utvecklingssamtalen. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att utvecklingssamtalen utformas i enlighet med grundskoleförordningens krav.

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev vid utvecklingssamtalet. Den ska vara framtidsytande och skriftligen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan ändrats. Den ska också innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Dessa omdömen får vara betygsliknande men bör anpassas till elevens ålder och förutsättningar. Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen har reviderats med anledning av ändringen. Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella utvecklingsplaner och kan konstatera att kvaliteten varierar och att de främst fokuserar på ämnena svenska, engelska och matematik. Då Ulvsättraskolan, vid tillsynstillfället inte har genomfört utvecklingssamtal med alla elever, gör Skolinspektionen sin bedömning utifrån de tidigare bestämmelserna för individuella utvecklingsplaner. Vid tillsynen framkommer att de individuella utvecklingsplanerna saknar bedömning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolinspektionen kan konstatera att skolan har påbörjat ett arbete med att förbättra kvaliteten på de individuella utvecklingsplanerna, vilket behöver fortsätta. Skolinspektionen förutsätter att de nya bestämmelserna om individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen kommer att ligga till grund för skolans fortsatta arbete.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen**Bedömningspunkter****1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen ska läraren se till att elever oavsett kön och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, ska kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs också att skolan klargör vilka mål utbildningen har. Tillsynen i Ulvsättraskolan visar att eleverna har begränsade möjligheter att utöva inflytande över undervisningsprocessen och över sitt eget lärande. Generellt sett har eleverna också en begränsad kännedom om målen för utbildningen. Av intervjuerna framkommer att lärarna planerar det mesta av undervisningen på egen hand och att eleverna sällan uppmuntras att ha synpunkter på undervisningens innehåll och planering. Skolinspektionen bedömer sammantaget att elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande behöver förbättras.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen ska lärare samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Av tillsynen i Ulvsättraskolan framkommer att samverkan sker i låg grad i skolan. Exempelvis finns mycket liten samverkan mellan de båda förskoleklasserna och mellan förskoleklasserna och årskurs 1. En förklaring till detta uppges vara att personal och elever från f.d. Lädersättraskolan nyligen har flyttats över till Ulvsättraskolan. Trots att ett arbete redan har påbörjats för att förbättra samverkan, bedömer Skolinspektionen att den interna samverkan för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande behöver förbättras.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen ska eleven i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Av intervjuer med elever och personal framkommer att skolan i stort sett upplevs som trygg. Dock framkommer vid tillsynen att vissa elever ibland bråkar, slåss och retar varandra, att språkbruket kan vara kränkande och att miljön ibland kan upplevas som otrygg av vissa elever. I vissa klasser råder bristande arbetsro. Trots att Skolinspektionen bedömer att det pågår ett aktivt värdegrundsarbete i skolan behöver skolan förbättra arbetet med att säkerställa en trygg miljö för alla elever.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det finnas en likabehandlingsplan för varje verksamhet. Planen bör vara konkret och utgå från aktuell kartläggning av verksamhetens behov som utgångspunkt för planerade åtgärder under det kommande året. Enligt en särskild förordning ska eleverna vara delaktiga vid framtagandet, uppföljning och bearbetning av planen, se vidare skolverkets Allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2006:7). I detta arbete bör beaktas att plankravet från och med den 1 januari 2009 framgår av 14 a kap. 8 § skollagen och 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567). Skolinspektionen har granskat Ulvsättraskolans likabehandlingsplan och funnit att den i hög grad motsvarar de krav som författningarna ställer på en likabehandlingsplan. Dock behöver den tydligare utgå från en aktuell kartläggning av skolans behov inom området. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att upprätta en likabehandlingsplan som fullt ut svarar mot författningarnas krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I grundskolans timplan finns angivna de ämnen som eleverna ska ges undervisning i. I tillsynen framkommer att Ulvsättraskolan inte erbjuder undervisning i ämnet teknik. Detta innebär att eleverna inte ges förutsättningar att nå målen i årskurs 5 i ämnet.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att undervisning anordnas i alla ämnen.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Undervisning i svenska som andraspråk ska enligt grundskoleförordningen anordnas för de elever som behöver det. Beslut om sådan undervisning ska fattas av rektorn.

I Ulvsättraskolan finns elever som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk och som får undervisning av en i ämnet utbildad lärare. I tillsynen framkommer dock att skolan inte gör någon tydlig åtskillnad mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk utan att elever och flertalet lärare uppfattar att undervisningen i svenska som andraspråk är en form av särskilt stöd i svenska.

Skolinspektionen bedömer att skillnaden mellan svenska och svenska som andraspråk behöver klargöras för lärare, föräldrar och elever.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

10 (11)

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning. Skolinspektionen har tagit del av Ulvsättraskolans kvalitetsredovisning för år 2007 som innehåller vissa beskrivningar av i vilken mån skolan har uppnått resultat i förhållande till nationella mål, analys och bedömningar av måluppfyllelsen samt åtgärder som behöver vidtas för bättre måluppfyllelse. Däremot saknas redovisning av elevernas kunskapsresultat, t. ex. i förhållande till målen att uppnå i årskurs 5. Skolinspektionen bedömer därmed att skolans kvalitetsredovisning inte tillfullo uppfyller de krav som förordningen ställer.

2009-02-11 Stockholm

Elisabeth Ritchey

Sigbritt Gålnander

Robin Lapidus